

[Número 11, desembre 2003](#)

El dret de préstec a les biblioteques: panorama internacional

[Àngel Borrego](#)

Facultat de Biblioteconomia i Documentació

Universitat de Barcelona

borrego@ub.edu

Resum [[Abstract](#)] [[Resumen](#)]

S'analitza el funcionament de diversos sistemes de compensació als autors per drets de préstec en biblioteques. Després d'un resum històric del seu desenvolupament, s'estudien els principals aspectes que cobreixen aquestes normatives: biblioteques incloses, obres afectades, mètodes de càlcul de les compensacions, costos econòmics dels sistemes i beneficiaris dels drets. Les principals conclusions fan referència a la diversitat d'aproximacions legislatives en els diferents països i al probable creixement en el nombre d'estats que apliquin normes d'aquest tipus en els propers anys.

1 Introducció

Recentment ens ha arribat la notícia de l'aprovació a França, el juny de 2003, de la Llei que regula la remuneració als titulars dels drets d'autor en compensació pel préstec de les seves obres en biblioteques.¹ Aquesta normativa incorpora al dret francès allò previst a la Directiva 92/100/CEE, de 19 de novembre de 1992, sobre drets de lloguer i préstec.²

No obstant això, la compensació econòmica als autors pel préstec de les seves obres a les biblioteques és més antiga. L'informe que va preparar la Comissió Europea³ sobre la matèria assenyala que aquest dret va ser introduït als països escandinaus immediatament després de la Segona Guerra Mundial (Dinamarca, el 1946; Suècia, el 1954; i Finlàndia, el 1961). Posteriorment van incorporar normatives semblants els Països Baixos (1971), Alemanya (1972), Nova Zelanda (1973), el Regne Unit (1979), Austràlia (1985), el Canadà (1986) i Islàndia (1988). En l'actualitat aproximadament una quinzena de països tenen establerts sistemes de remuneració als autors pels drets de préstec.

El primer sistema de remuneració als autors pels drets de préstec es va instaurar, doncs, a Dinamarca el 1946. Les peticions per part dels autors d'aquest país d'alguna mena de compensació venien de lluny, de la dècada dels anys vint, malgrat que s'havien trobat amb l'oposició de les biblioteques, que consideraven que els possibles perjudicis sobre les vendes de llibres quedaven recompensats per la funció publicitària que exercien aquests centres.

Les normatives dels països que han incorporat regulacions semblants no són homogènies. La causa de les diferències, en el cas de la Unió Europea, pot trobar-se en la mateixa ambigüïtat de la norma primigènia. La Directiva preveu, en el primer article, que els estats membre reconeixeran el dret d'autoritzar o prohibir el lloguer i préstec d'obres protegides pel dret d'autor. No obstant això, a l'article 5.3 es permet que els estats puguin eximir determinades categories d'establiments del pagament d'una remuneració als autors pel préstec de les seves obres. Aquest sembla el cas d'Espanya on, segons l'article 37.2 de la Llei de propietat intel·lectual, “los museos, archivos, bibliotecas, hemerotecas, fonotecas o filmotecas de titularidad pública o que pertenezcan a entidades de interés general de carácter cultural, científico o educativo sin ánimo de lucro, o a instituciones docentes integradas en el sistema educativo español, no precisarán autorización de los titulares de los derechos ni les satisfarán remuneración por los préstamos que realicen”.⁴

Les diferències entre les normatives dels diversos països afecten, com a mínim, els aspectes següents: el tipus de biblioteques a les quals s'apliquen les disposicions; les obres incloses; la forma d'obtenció dels diners amb els quals fer els pagaments; la forma de distribuir les remuneracions; i els beneficiaris dels drets.

Biblioteques incloses

La possibilitat que ofereix la directiva als estats membre d'excloure determinades categories de biblioteques provoca diferències significatives en el camp d'acció de les diferents legislacions. Així, a Dinamarca i Suècia es remuneren els autors de llibres disponibles a biblioteques públiques i escolars. A la Gran Bretanya només els d'obres disponibles a biblioteques públiques, però no a biblioteques escolars i universitàries. A França queden explícitament excloses les biblioteques escolars. Fora de la Unió Europea, la legislació afecta les biblioteques públiques i universitàries al Canadà, i a Islàndia la norma inclou la Biblioteca Universitària Nacional, les biblioteques públiques i les escolars.

En el cas australià s'ha arribat a la posada en marxa de dos sistemes complementaris: el Public Lending Right, establert el 1985, que cobreix els materials disponibles a biblioteques públiques i l'Educational Lending Right, de moment finançat per al període comprès entre els anys 2000 i 2004, que afecta els materials disponibles a biblioteques d'institucions educatives.

Obres afectades

Quan el 1991 es va reformular la llei danesa que regula aquesta remuneració, es va decidir prendre en consideració el nombre de pàgines i la categoria literària de cada obra per decidir la quantitat que s'havia de pagar a l'autor. Aquesta decisió derivava de les queixes de molts autors que no consideraven just que els responsables de llibres infantils, sovint de petites dimensions físiques, obtinguessin una remuneració igual o superior —ja que els adquirien moltes biblioteques escolars— a la que rebien els autors d'obres de ficció o científicotècniques per a adults. La dissensió entre els autors sobre aquest aspecte va ser tal que va provocar la divisió de l'associació d'autors danesos, de la qual es van separar un bon nombre d'autors de ficció per a adults per crear la seva pròpia associació.

La distinció amb els llibres infantils també es produeix a països com ara Nova Zelanda, on els llibres infantils que combinen il·lustracions i text han de tenir almenys 24 pàgines per optar a un pagament del 30% de la remuneració. Els llibres infantils que superen les 48 pàgines opten a un pagament del 100%. En aquest mateix país, les limitacions

segons les dimensions també s'apliquen als llibres per a adults, que han d'arribar a les 48 pàgines de prosa, 96 pàgines d'il·lustracions i fotografies o 24 pàgines de poesia o teatre per optar a la remuneració. A més, el llibre ha d'estar inclòs a la bibliografia nacional neozelandesa, i almenys 50 exemplars han d'estar disponibles en biblioteques. Les limitacions arriben a l'extrem d'excloure els donatius excepte en el cas que la biblioteca certifiqui que el llibre s'hauria comprat igualment en cas de no ser donat.

També a Nova Zelanda, i a Islàndia, queden exclosos dels pagaments els llibres amb més de tres autors (en el cas de dos o tres autors, aquests es reparteixen la remuneració). Finalment, cal destacar que la majoria de les legislacions només preveuen el pagament pels préstecs de llibres, de manera que en queden exclosos la resta de suports, com ara cassetts, CD, vídeos, etc. Només en el cas d'Islàndia i Dinamarca s'inclouen els audiollibres, que, en aquest últim país, reben una remuneració segons la durada.

Tammaru i Haavisto⁵ van fer l'any 2000 una anàlisi dels sistemes de remuneració adoptats pels països de l'Europa central i de l'est que han sol·licitat l'ingrés a la Unió Europea. La principal conclusió de l'estudi feia referència a la diversitat d'aproximacions des dels diferents països. Mentre que alguns com ara Bulgària, Polònia o Romania no disposaven de cap sistema de remuneració ni tenien previst implantar-ne cap, altres països com per exemple Eslovènia o la República Txeca semblava que tenien resolta la situació en la seva legislació, i encara en d'altres s'estava en ple procés de discussió.

A més de diferències en l'estat legislatiu de la qüestió, també hi havia importants desacords en les solucions adoptades pel que fa als elements que hem examinat: les biblioteques incloses (en alguns casos totes i en d'altres només les públiques), o els materials afectats (curiosament, a països com ara la República Txeca i Eslovènia el programa cobreix els materials musicals, però no els llibres). En alguns d'aquests països la implantació del sistema ha de fer front a problemes d'ordre pràctic. El fet que moltes biblioteques no estiguin automatitzades dificulta enormement el recompte de préstecs sobre els quals fer el càlcul dels pagaments.

Alguns números

Un cop conegudes aquestes dades sobre les biblioteques i obres afectades per les diferents legislacions, la pregunta que se'ns planteja a tots és la que fa referència als diners, a les quantitats que són necessàries per finançar aquest sistema. Quant es paga? Qui ho paga? A qui? Com es distribueixen els diners? A què es destinen?

Per començar hi ha diferències en la forma de càlcul de la remuneració que han de rebre els autors, malgrat que, en línies generals, les opcions són dues: o bé fer el càlcul sobre el nombre d'exemplars disponibles a les biblioteques (com és el cas d'Austràlia, el Canadà, Dinamarca i Nova Zelanda) o bé fer-lo a partir del nombre de préstecs de les obres (aquest és el cas d'Islàndia, el Regne Unit i Suècia). En tots els casos els recursos per al finançament del sistema provenen de les diferents administracions, principalment les centrals, i no són els mateixos usuaris els qui han de fer front al desemborsament directe d'una quota per remunerar els autors.

En alguns països, doncs, el càlcul de les remuneracions als autors es fa a partir del recompte d'exemplars de cada obra disponibles en una mostra de biblioteques. Aquest és, per exemple, el cas del Canadà on, segons les últimes dades disponibles, el programa va rebre un total de 10 milions de dòlars canadencs (6,3 milions d'euros)⁶ del Parlament per a l'exercici 2002-2003. Un cop descomptades les quantitats destinades al funcionament del propi sistema, es van distribuir 9,6 milions de dòlars canadencs (6 milions d'euros) entre prop de 14.000 autors, traductors i il·lustradors pels 276.000 exemplars dels seus 53.000 títols disponibles a biblioteques públiques i universitàries.

Concretament, el pagament per cada exemplar va quedar fixat en 34,85 dòlars canadencs (22 euros).

Al Regne Unit se segueix un esquema diferent: els autors són retribuïts en funció del nombre de préstecs dels documents. Així, durant l'any 2003 es van destinar un total de 6,2 milions de lliures esterlines (8,8 milions d'euros), sobre un total de 7 milions (9,9 milions d'euros) que costa el programa, a la retribució de 19.000 autors pels préstecs dels seus llibres durant l'any anterior. L'import que correspon a cada autor es calcula dividint la quantitat total disponible entre una estimació dels préstecs dels seus llibres, calculada a partir d'una mostra de biblioteques. Concretament, la quantitat per préstec durant el 2002 va quedar fixada en 4,21 penics (5,98 cèntims d'euro) amb un notable increment sobre els 2,67 penics (3,79 cèntims d'euro) de l'any anterior. La quantitat màxima que pot rebre un autor està fixada en 6.000 lliures (8.500 euros).

Òbviament, amb aquest model resulten perjudicats els autors de determinades obres, com les de referència, que habitualment estan excloses de préstec. A Suècia, per resoldre aquesta discriminació, a més de pagar per cada préstec domiciliari, s'ofereix una remuneració per cada còpia d'una obra de referència disponible en una biblioteca. Durant el 2002 la compensació per cada préstec va ser d'1,12 corones sueques (12,32 cèntims d'euro) amb una quantitat total destinada al sistema de 113,9 milions de corones (12,5 milions d'euros).

Aquestes quantitats coincideixen amb l'estimació que Alejandro Carrión,⁷ en un missatge enviat a la llista de distribució Pùblicas, va fer del cost que tindria la implantació a l'Estat espanyol d'un model de compensació com l'aprovat a França. Aquest autor calculava una inversió d'aproximadament 13,5 milions d'euros, resultants del pagament per part de l'Administració d'una quantitat d'1,5 euros per cada usuari inscrit en una biblioteca, a la qual s'hauria d'afegir un 6% de les despeses en adquisicions bibliogràfiques de les biblioteques pùbliques espanyoles.

La decisió sobre el sistema de càlcul de les remuneracions pot tenir conseqüències importants. Quan Dinamarca va establir el primer sistema de remuneració als autors el 1946, la quantitat destinada al programa era d'un 5% dels fons dedicats per l'Estat al finançament del sistema de biblioteques pùbliques, un percentatge que el 1964 es va elevar al 6%. El 1975 el govern va decidir reduir la seva aportació al sistema bibliotecari pùblic, que va passar a ser responsabilitat de les autoritats locals. Amb la finalitat de no reduir simultàniament els diners destinats als pagaments per drets de préstec, que, com hem comentat, eren un percentatge d'aquesta quantitat, es va decidir modificar el sistema de càlcul i basar el finançament que l'Estat dedicava al sistema en el mateix mètode utilitzat per calcular el pagament als autors. És a dir, es va decidir destinar una suma fixa per cada còpia de les obres d'un autor disponibles a les biblioteques. El sistema va tenir unes conseqüències econòmiques nefastes per a l'Administració, ja que, a mesura que creixien els fons de les puixants biblioteques daneses, augmentava la quantitat de diners que s'havia de dedicar a remunerar els autors. Per fer-nos una idea del que això va representar, només cal dir que l'increment va ser del 77% entre els anys 1982 i 1986. El mètode de càlcul es va tornar a modificar en la Llei de 1991, actualment en vigor, de manera que la quantitat destinada torna a ser fixada anualment en el pressupost de l'Estat.⁸

La taula 1 presenta un breu resum de la situació en aquells països dels quals hem pogut recopilar més informació, amb dades sobre l'any de posada en marxa del sistema, les biblioteques a les quals afecta la normativa, el mètode de càlcul dels pagaments i un breu resum del funcionament del sistema.

	Data d'inici	Biblioteques	Mètode de càlcul

Austràlia	1985 (PLR) i 2000 (ELR)	Públiques i de centres d'educació	Exemplars disponibles
	Conviuen dos programes, PLR (Public Lending Right) i ELR (Educational Lending Right) que assignen diners als autors en funció de la presència de les seves obres a biblioteques públiques i d'institucions educatives, respectivament.		
Canadà	1986	Públiques i universitàries	Exemplars disponibles
	L'Estat destina una quantitat que és distribuïda entre els autors en funció del nombre d'exemplars de les seves obres disponibles en una mostra de biblioteques públiques i universitàries.		
Dinamarca	1946 (les illes Fèroe i Groenlàndia tenen sistemes propis des del 1988 i 1993, respectivament)	Públiques i escolars	Exemplars disponibles, tenint en compte el nombre de pàgines i tipus d'obra
	L'Estat destina una quantitat que es distribueix entre els autors segons el nombre d'exemplars de les seves obres disponibles en biblioteques públiques i escolars i el nombre de pàgines d'aquestes obres.		
França	2003	Biblioteques de préstec, excepte les escolars	Usuaris inscrits i adquisicions
	A falta del decret que reguli el funcionament final, l'Estat destinarà una quantitat calculada a partir del nombre d'usuaris inscrits a les biblioteques (excepte les escolars, a la qual s'haurà d'afegir un 6% de les despeses de les biblioteques en l'adquisició de llibres).		
Islàndia	1998	Biblioteca Nacional Universitària, biblioteques públiques i escolars	Nombre de préstecs
	L'assignació estatal es divideix en dues parts iguals, una de les quals es reparteix entre els autors segons el nombre de préstecs de les seves obres i la resta es destina a beques per als autors.		
Nova Zelanda	1973	-	Exemplars disponibles
	Els diners, gestionats per una agència estatal, es reparteixen entre els autors segons el nombre d'exemplars de les seves obres disponibles en una mostra de biblioteques.		
Regne Unit	1979	Públiques	Nombre de préstecs
	L'Administració destina una quantitat que els autors es reparteixen segons el nombre de préstecs de les seves obres en una mostra de biblioteques.		

Suècia	1954	Públiques i escolars	Préstecs i exemplars disponibles de les obres de referència
L'Estat adjudica una quantitat anual a les societats d'autors, il·lustradors i fotògrafs, que reparteixen els diners a partir d'un càlcul dels préstecs de les obres i de la presència d'obres de referència a les biblioteques. Una part extra del fons es dedica al finançament de pensions i beques.			

Taula 1. Sistemes de remuneració a diversos països

Beneficiaris dels drets

Per començar cal dir que, segons l'informe de la Comissió, sembla que no tots els estats europeus estan aplicant la Directiva i, en alguns casos, no s'està pagant cap mena de remuneració als propietaris dels drets.

En aquells casos en què sí que es paga, hi ha diferències sobre qui pot rebre aquesta remuneració. L'informe de la Comissió destaca la possible existència de casos de discriminació directa o indirecta a països com ara Suècia, que només paga autors nacionals o que resideixen al seu territori (una pràctica que, fora de la Unió Europea, també s'aplica a països com ara Austràlia i el Canadà), i països com per exemple Dinamarca i Finlàndia, que només consideren els llibres publicats en la llengua nacional.

Altres països han ampliat el camp d'aplicació de la norma. Aquest és el cas del Regne Unit que, des de juliol de 2000, permet sol·licitar el pagament a qualsevol autor resident als països de l'àrea econòmica europea (els estats de la Unió, a més de Noruega, Liechtenstein i Islàndia). Actualment hi ha uns 32.000 autors inscrits.

Originalment, la normativa de la majoria de països només incloïa els autors. No obstant això, a països com ara Austràlia, el Canadà, Nova Zelanda i el Regne Unit la normativa s'ha estès i actualment inclou altres responsables com compiladors, fotògrafs, il·lustradors o traductors i, en alguns casos, els editors, que en alguns països reben el 30% de la remuneració. Normalment, els responsables secundaris tenen dret a una remuneració inferior a la del responsable principal que representa la meitat de la compensació a països com Suècia o un terç a països com Islàndia. Els autors són, doncs, els que perceben la part principal de la remuneració. Per citar un exemple, al Canadà el 86% dels diners repartits van a parar als autors, mentre que el 14% restant se'l reparteixen coautors, il·lustradors, traductors, etc.

Pel que fa a la destinació dels diners, mentre que a països com ara el Canadà, Nova Zelanda i el Regne Unit el conjunt de la remuneració es reparteix entre els responsables de les obres; en d'altres, com ara Suècia i Islàndia, es reserva un percentatge per al finançament de programes de beques i pensions per als autors.

L'opinió dels bibliotecaris

Les associacions bibliotecàries dels països on s'aplica la remuneració als autors pels drets de préstec de les seves obres no semblen disconformes amb aquesta situació. Un exemple és el del Regne Unit, on, a la resposta de la Library Association a la revisió quinquennal del sistema de pagaments,⁹ aquesta associació destacava que es tracta

d'un programa que consideren necessari, que funciona bé i que no voldrien veure modificat de manera radical. Al seu entendre, es tracta d'un pla que contribueix a diversos objectius: la promoció de la cultura britànica en l'àmbit internacional i els beneficis per als autors britànics a través de la reciprocitat entre els sistemes nacionals; l'ampliació de l'accés a una vida cultural rica i variada, i el manteniment i desenvolupament de la creació literària a través de les retribucions als autors. Així mateix, l'Associació destaca que el sistema ha contribuït a les bones relacions entre les biblioteques públiques i els autors, i els canvis que recomana van, fins i tot, cap a l'extensió del sistema als audiollibres.

Començàvem aquest article comentant l'aprovació recent d'un sistema de compensació a França. En realitat, la polèmica sobre la seva implantació ja venia de lluny i, de fet, la revista *Educación y Biblioteca* li va dedicar un ampli espai l'any 2000 quan un grup de 288 autors francesos van sol·licitar que es prohibís el préstec gratuït dels seus llibres a les biblioteques públiques mentre no rebessin una compensació econòmica. La carta oberta que l'Association des Bibliothécaires Français va adreçar a aquests autors, tot i que crítica amb la seva acció, donava a entendre que l'oposició es devia més als possibles mecanismes de funcionament que a la mateixa existència del sistema. Així, afirmava que la solució es trobava en els ajuts nacionals, i en cap cas en una recaptació directa als usuaris o a les col·lectivitats que ofereixen serveis públics de lectura. La raó d'aquesta afirmació es trobava, possiblement, en un intent de donar resposta a la idea plasmada a l'informe Borzeix,¹⁰ en el qual es proposava que fossin els mateixos usuaris els que paguessin, a més de la inscripció que cobren moltes biblioteques, una quota anual d'entre 10 i 20 francs per sufragar la remuneració per drets de préstec.

En un article publicat en aquest mateix número d'*Educación y Biblioteca*, Ramón Salaberría presentava una sèrie d'arguments que venien a contrarestar els d'autors i editors, que demanaven la remuneració dels seus drets de préstec.¹¹ D'una banda, sembla evident que les biblioteques no solament no treuen necessàriament clients als agents implicats en la indústria de l'edició, sinó que, en molts casos, apropen molts ciutadans al món de la lectura. Sorgeixen així nous lectors que, en molts casos, es convertiran en compradors de llibres i d'altres productes culturals. Així mateix, dins de la política de promoció de la lectura inherent a la biblioteca, aquesta du a terme nombroses activitats (conferències, exposicions, presentacions de llibres) que, en última instància, representen una publicitat gratuïta per a autors i editors. També cal destacar que la biblioteca ja abona els drets d'autor en adquirir els documents i que, d'altra banda, les administracions destinen importants quantitats a la realització d'activitats de suport als autors i editors (ajudes a l'edició i a la traducció, beques per a joves autors, concursos i premis literaris, fires del llibre, etc.).

Conclusió

Hem vist les línies bàsiques de funcionament dels sistemes de remuneració als autors pel préstec dels seus llibres en alguns dels països que apliquen normatives d'aquesta mena. Un nombre de països que sembla que anirà creixent.

Els arguments dels autors i editors francesos que durant els últims anys demanaven la implantació d'un sistema de compensació com el que s'acaba d'aprovar semblava que es basessin en el notable increment del nombre de préstecs a les biblioteques públiques gal·les: si aquests préstecs no representaven, el 1973, més que una desena part de les vendes, el percentatge s'havia incrementat el 1998 fins a prop del 50%.

Aquest mateix raonament sembla que és el que està impulsant els editors japonesos a sol·licitar un sistema similar.¹² En aquest cas, es calcula que, des dels anys setanta, el nombre de préstecs a les biblioteques s'ha duplicat. Hi ha hagut un creixement del sistema bibliotecari que ha estat paral·lel a una recessió econòmica i una reducció en les

vendes de llibres. Els editors han vist una connexió entre aquests fets i han demanat un sistema compensatori o, si no n'hi ha, la fixació d'un període de sis mesos entre la publicació d'un llibre i el seu primer préstec en una biblioteca pública.

De moment a Espanya no s'ha engegat cap campanya semblant per part d'autors o editors amb la finalitat de demanar una compensació pels drets de préstec. En tot cas, la situació actual, en la qual l'excepció que preveu la directiva europea s'ha convertit en la norma general, no sembla una solució idònia. Seria convenient, doncs, una regulació més clara dels drets de préstec a la propera modificació de la Llei de propietat intel·lectual que actualment s'està debatent. D'altra banda, si, en el futur, s'acabés aprovant a Espanya una compensació als autors pel préstec de les seves obres a les biblioteques, seria necessari decidir la font de finançament d'aquest sistema que, en cap cas, hauria de minvar els recursos dedicats al sistema bibliotecari públic. Tot i que ha anat enfortint-se durant els últims anys, el sistema bibliotecari públic espanyol encara es troba en un procés de creixement que no permet la desviació de recursos a altres fins que no siguin la seva consolidació. La implantació d'un sistema de remuneració als autors hauria de comportar, doncs, la determinació d'una font de finançament aliena als pressupostos dedicats al sistema bibliotecari.

Annex. Fonts d'informació sobre el funcionament del sistema a cada país

Es relacionen a continuació les adreces de les pàgines web de cada país sobre el funcionament dels seus sistemes. En tots els casos es fa referència a la informació en anglès, que és la que s'ha consultat per a l'elaboració de l'article.

Internacional: *Public Lending Right International Network*,
<<http://www.plrinternational.com>> [Consulta: 03/10/03].

Austràlia: *The Public Lending Right Scheme*,
<http://www.dcita.gov.au/Article/0,,0_1-2_1-4_10033,00.html> [Consulta: 03/10/03].

El Canadà: *Public Lending Right Commission = Commission du droit de prêt public*,
<<http://www.plr-dpp.ca>> [Consulta: 03/10/03].

Dinamarca: *Public Lending Right*,
<http://www.bs.dk/english/topics/plr_index.htm> [Consulta: 03/10/03].

Islàndia: *The Writers Library Fund*,
<<http://www.mmedia.is/sjodur/english/index.html>> [Consulta: 03/10/03].

Nova Zelanda: *Author's Fund*,
<<http://www.creativenz.govt.nz/funding/other/authors.html>> [Consulta: 03/10/03].

El Regne Unit: *Public Lending Right*,
<<http://www.plr.uk.com>> [Consulta: 03/10/03].

Suècia: *The Swedish Author's Fund*,
<<http://www.svff.se/fondeng.html>> [Consulta: 03/10/03].

Data de recepció: 5/10/2003. Data d'acceptació: 15/10/2003.

Notes

¹ França, “Loi n° 2003-517 du 18 juin 2003 relative à la rémunération au titre du prêt en bibliothèque et renforçant la protection sociale des auteurs”, *Journal officiel de la République Française* 140 du 19 juin 2003, <<http://www.admynet.com/jo/20030619/MCCX0200037L.html>> [Consulta: 01/10/03].

² Unió Europea, *Directiva 92/100/CEE del Consejo de 19 de noviembre de 1992 sobre derechos de alquiler y préstamo y otros derechos*, <http://europa.eu.int/ISPO/ecommerce/legal/documents/392L0100/392L0100_ES.doc> [Consulta: 01/10/03].

³ Commission of the European Communities, *Report from the Commission to the Council, the European Parliament and the Economic and Social Committee on the Public Lending Right in the European Union: COM(2002) 502 final* (Brussels: Commission of the European Communities, 2002), <http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/rpt/2002/com2002_0502en01.pdf> [Consulta: 03/10/03]. Aquest informe es va fer com a conseqüència de l'encàrrec fixat a l'article 5.4 de la directiva que preveia la seva realització abans del juliol de 1997 amb la finalitat d'analitzar la situació del préstec públic a la Unió i el grau d'implementació i harmonització legislativa als diferents estats. No obstant això, a causa del retard en l'aplicació de la directiva a diferents països, l'informe es va retardar fins al setembre de 2002.

⁴ Espanya, *Real Decreto Legislativo 1/1996, de 12 de abril por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de propiedad intelectual, regularizando, aclarando y armonizando las disposiciones legales vigentes sobre la materia*, <http://www.mcu.es/Propiedad_Intelectual/anexos/LeyProp_Intelectual_mod171.PDF> [Consulta: 03/10/03].

⁵ Kalju Tammaru, Tuula Haavisto, “Public Lending Right in Central and Eastern Europe”, *IFLA Council and General Conference* (66. 2000. Jerusalem), <<http://www.ifla.org/IV/ifla66/papers/043-104e.htm>> [Consulta: 03/10/03].

⁶ Per a la conversió de les diferents divises s'han estimat els canvis següents: 0,632 euros per al dòlar canadenc, 1,422 euros per a la lliura esterlina i 0,110 euros per a la corona sueca.

⁷ Alejandro Carrión, “Remunerar els autors pel préstec costaria a l'Estat espanyol 13,5 milions d'euros”, *Infobibcat*, núm. 69, 1 de juliol al 15 de setembre de 2003, <<http://www.bibcat.info/69infobibcat.htm>> [Consulta: 02/10/03].

⁸ C. H. Henriksen, *Public Lending Right in Denmark: past and present*, <<http://www.bs.dk/english/history.htm>> [Consulta: 03/10/03].

⁹ Library Association, *Quinquennial Review of the Public Lending Right* (London: Library Association), <http://www.la-hq.org.uk/directory/prof_issues/plr2.htm> [Consulta: 01/10/03].

¹⁰ Jean-Marie Borzeix, *La question du droit de prêt dans les bibliothèques*, Juillet 1998, <<http://www.culture.fr/culture/actual/communiq/borzeix.htm>> [Consulta: 01/10/03].

¹¹ Ramón Salaberría. “Todo por la pasta: 288 autores franceses, contra el préstamo gratuito de sus libros en las bibliotecas”, *Educación y Biblioteca*, núm. 112 (mayo 2000), p. 4-7.

¹² “Demands for PLR grow in Japan”, 26 February 2003, <<http://www.plrinternational.com/>>

[news/news.htm](#)> [Consulta: 03/10/03].

Facultat de Biblioteconomia i Documentació
Universitat de Barcelona
Barcelona, desembre de 2003
<http://www.ub.edu/biblio> • [Comentaris](#)

 [Recomanar](#) • [Citació](#) • [Estadístiques](#) • [Metadades](#)
Els textos publicats a *BiD* estan subjectes a una llicència de [Creative Commons](#)
[Política de privadesa](#)
[UB](#) • [Facultat](#) • [BiD](#)